

Viêm não (*encephalitis*) là bệnh lý nguy hiểm, có thể gặp trên trẻ em trên khắp thế giới. Viêm não là một tình trạng [viêm](#) của nhu mô [não](#), biểu hiện bằng sự rối loạn chức năng thần kinh – tâm thần khu trú hoặc lan tỏa. Bệnh có nhiều căn nguyên, chủ yếu gồm: các virus, vi khuẩn nội bào, ký sinh trùng gây miễn dịch trung gian, nguyên nhân chủ yếu do virus; trong đó các nguyên nhân thường gặp trên trẻ em gồm: viêm não Nhật Bản, Herpes simplex và Enterovirus. Đây là một bệnh lý cấp tính, khởi phát đột ngột và bệnh tiến triển nhanh chóng; có thể khiến một trẻ khỏe mạnh trở nên suy nhược trong một thời gian ngắn. Bệnh cũng đó, Viêm não là bệnh lý khó chẩn đoán chính xác, ngay cả với các bác sĩ có kinh nghiệm lâu năm, cũng như gặp nhiều khó khăn trong việc xác định bệnh nguyên, lựa chọn phương pháp điều trị và tiên lượng cho bệnh nhân.

Trong những triệu chứng gặp Viêm não nặng, bệnh nhân có thể có sốt cao và kèm theo các triệu chứng liên quan đến thần kinh trung ương bao gồm:

- Nhức đầu dữ dội
- Buồn nôn và nôn mửa
- Cứng cổ
- Lú lẩn
- Một số hội chứng
- Thay đổi nhân cách
- [Co giật](#)
- Rối loạn nghe nói
- [Động kinh](#)
- [Hội chứng m](#)

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viện Nhi Khoa Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Trẻ nhỏ, các dấu hiệu trên lâm sàng không điển hình và khó phát hiện; tuy nhiên vẫn có một số dấu hiệu quan trọng giúp đỡ nhà lâm sàng chẩn đoán. Các dấu hiệu này bao gồm:

- Nôn mửa
- Thóp phồng (nếu còn thóp)
- Khóc không thể dỗ nín hoặc khóc tăng lên khi trẻ được bế lên hoặc làm thay đổi tư thế
- Giảm đáp ứng ngoại cảm

Cụ thể, theo nghiên cứu trên các trẻ được chẩn đoán viêm não cấp ở bệnh viện Nhi Colorado, trong giai đoạn từ năm 2000 đến năm 2010 đã ghi nhận các dấu hiệu, triệu chứng có thể gặp trên bệnh nhân Viêm não:

Tính chất

Triệu chứng bệnh nhân

(N=76)

Nhóm bệnh nhân được theo dõi

(N=49)

Nhóm bệnh nhân không được theo dõi

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí báo cáo: Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

(N=27)

N

%

N

%

N

%

Thông tin sinh học

Độ tuổi mắc bệnh

9

2.6-12.7

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi Bệnh viện nhi Quảng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

6.8

2.6-12.8

7.9

2.4-11.6

Giới tính (Nam)

41

54

25

51

16

59.3

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bệnh viêm não cấp tính

Viết bởi Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Bì u khi nhĩ p vi n

Bệnh lý khác kèm theo

11

14.5

8

16.7

3

10.7

Diện tích bệnh cấp tính

37

49.3

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi Bệnh viện Nhi Quận Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

21

44.7

16

57.1

Đau đầu

30

39.3

22

44.9

8

28.6

Theo dõi dài kì và các yut tiên lung trên trub viem nao cop tinh

Viet boi Bonh vien nhi Quocng Nam

Thu ba, 27 Thang 10 2020 16:09 - Lun cop nhot cuoi Thu ba, 27 Thang 10 2020 16:13

Thay đi hành vi

29

38.2

20

41.2

9

32.1

Thay đi tri giac

77

100

49

100

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bệnh ở Bệnh viện nhi Quảng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

28

100

Sốt

49

64

31

63.3

18

64.3

Co giật

47

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bệnh ở Bệnh viện nhi Quận Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

62

29

60.4

18

64.3

Đầu gối ở vị trí trung bình ở thời điểm

33

43

23

46.9

10

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viện Bồi dưỡng Y học Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

35.7

Có ≥ 1 triệu chứng thực thể

45

59.2

29

60.4

16

57.1

Giảm khả năng vận động

37

48.1

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi: Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

23

47.9

14

50

Giảm khả năng phối hợp vận động (tần thóp ng tiều não)

21

27.6

14

29.2

7

25

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi: Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Rỉ loãn vận động

8

10.7

6

12.8

2

7.1

Các rỉ loãn tâm thần

22

28.9

16

33.3

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi: Bệnh viện nhi Quảng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

6

21.4

Các thay đổi trên công lâm sàng

Tăng bạch cầu lympho trong dịch não tủy

61

80

40

83.3

21

75

Hình ảnh bất thường trên Công học học / Chụp cắt lớp vi tính

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bệnh ở Bệnh viện nhi Quảng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

39

51.3

26

54.2

13

48.4

Hình ảnh sóng bất thường trên Điện não đồ

47

71.2

31

73.8

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

16

66.7

Triệu chứng khi ra viện

Còn ≥ 1 dấu hiệu thực thể

18

23.7

11

22.9

7

25

Giảm khả năng phối hợp vận động (Tần số tăng tiếu não)

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bài Bỏ nh vị trí nhi Quãng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

4

5.3

2

4.2

2

7.1

Các rai lo n v n đ ng

3

4

1

2.1

2

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viện bệnh nhi Viện nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

7.1

Các rối loạn tâm thần

8

10.5

5

10.4

3

10.7

Viêm não là một bệnh lý khó tiên lượng, phần lớn phụ thuộc vào nguyên nhân gây bệnh. Tuy nhiên đa phần các trường hợp được chẩn đoán Viêm não thường không xác định rõ nguyên nhân. Với những trường hợp này, việc tiên lượng cho trẻ chủ yếu dựa trên khi các biểu hiện lâm sàng đã rõ ràng. Bệnh Viêm não có thể hình thành nhiều biểu hiện lâm sàng khác nhau, bao gồm sốt, đau đầu, nôn, phát triển tinh thần, giảm khả năng học tập, đau đầu mức độ ... Trong nghiên cứu trên các trường hợp chẩn đoán Viêm não tại Viện nhi Viện nhi Colorado đã thống kê các biểu hiện lâm sàng khác nhau có thể gặp ở trẻ như sau:

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viết bởi Bệnh viện nhi Quảng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Biên chứng

Số lượng trẻ

ghi nhận

Phân tửm

Biên chứng thốn kinh

Giảm chức năng thốn kinh

38

78

Yếu/ liệt c

16

33

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viện bệnh nhi Bạch Mai, Viện nhi Quốc gia

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Thay đổi hành vi

15

31

Giảm khả năng nhận thức

17

35

Trầm cảm

18

37

Rối loạn thính giác

17

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bệnh ở Bệnh viện nhi Quận Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

35

Rủi ro không nói

15

31

Rủi ro giảm

9

18

Rủi ro không tiếp thu

20

41

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bệnh nhân nhi Quận Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Rối loạn khả năng nuốt

5

10

Rối loạn thính giác

3

6

Đau đầu

17

35

Cơ gờm

17

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bài Bỏ nh vị trí nhi Quãng Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

35

Các nhu cầu yếu tố cần tiếp cận

Thuốc chống động kinh

12

24

Kính cận thị

13

27

Đông cơ hỗ trợ thính giác

1

2

Theo dõi dài kì và các y[u] t[ie]n l[am] ng[on] trên tr[an] b[an] vi[em] n[ao] c[on]p[on]g

Vi[et] b[an] i B[an] nh[on] vi[et] n[hi] Qu[oc] ng[on] Nam

Th[un] ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - L[am] n c[on]p nh[on] t cu[oi] i Th[un] ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Âm ng[on] tr[an] li[et] u

24

49

V[et] t lý tr[an] li[et] u

24

49

Ho[at] t[ie]n đ[ang] tr[an] li[et] u (Occupational therapy)

24

49

Nghiên c[u] u th[uc] hi[en] kh[oa] sát trên 142 tr[an] đ[ang] c[on] ch[on] đoán đ[ua] trên mã ICD-9 v[oi] i các mã b[an] nh: Viêm màng não, vi[em] não – màng não, vi[em] não trong su[ot] t quá trình th[uc] hi[en]. Trong s[on] nh[on] ng b[an] nh nhân này, có 114 tr[an] phù h[op] v[oi] i tiêu chu[on]n ch[on] đoán vi[em] não. Ph[an] l[am] n b[an] nh nhân có bi[en] ch[on]g th[on]n kinh ch[on] y[u] là suy gi[am] th[on]n kinh v[on] đ[ang], bi[en] ch[on]g này

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Vị trí bài Bức nh vi khuẩn nhi Khoa nhi Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

---

thay đổi tùy thuộc vào tình trạng cá thể hoặc các rối loạn phối hợp vận động (do tổn thương vùng thùy c tiểu não); những tổn thương này thường phát hiện khi ra viện.

Chín mươi lăm phần trăm bệnh nhân được lựa chọn nghiên cứu có sự theo dõi sau khi ra viện. Thời gian được theo dõi trung bình của các bệnh nhân được lựa chọn là 1.3 năm. Các biến chứng kéo dài được ghi nhận ở 38 trẻ. Phần lớn các biến chứng thần kinh thường gặp gồm: các bất thường tâm lý, yếu cổ, giảm khả năng nhận thức hoặc hành vi, vận động chậm trễ và đau đầu. Mười bảy bệnh nhân (35%) được ghi nhận có các cơn co giật tái phát điển hình sau khi ra viện. Những bệnh nhân đã xác định bệnh nguyên có điểm số thất bại trung bình thấp hơn so với những bệnh nhân không xác định bệnh nguyên. Những điểm số thất bại và điểm số tâm thần của 2 nhóm bệnh nhân này không có sự chênh lệch rõ ràng. Bệnh nhân có nguyên nhân gây bệnh là HSV và Influenza có điểm số vận động thất bại và tâm thần thấp hơn các nhóm khác; nhóm bệnh nhân có kết quả Test enterovirus dương tính có điểm số trung bình cao hơn những sự chênh lệch này không rõ rệt.

Không có mối liên hệ rõ ràng giữa các yếu tố khi nhập viện (bao gồm những thay đổi của dịch não tủy, các hình ảnh bất thường trên công nghệ hình ảnh não-MRI, chụp CLVT hoặc điện não đồ-EEG) với các biến chứng vận động thần kinh khi xuất viện. Các bệnh nhân chuyển vào đơn vị hồi sức (ICU) có bất thường trên điện não đồ thường xuyên hơn các nhóm bệnh nhân khác.

Nhóm bệnh nhân có ghi nhận cơn giật lúc nhập viện được ghi nhận có mối liên hệ với tình trạng cơn giật sau 01 năm thất bại điểm được chẩn đoán viêm não.

Trong bài nghiên cứu này, các tác giả đã ghi nhận khoảng 80% bệnh nhân có chẩn đoán viêm não có các biến chứng thần kinh kéo dài trong quá trình theo dõi. Mặc dù bất thường trên điện não đồ thường được ghi nhận trên bệnh nhân điển hình, các bất thường này thường không có giá trị trong việc tiên lượng cho bệnh nhân.

Với kết quả của nghiên cứu, các tác giả ghi nhận tầm quan trọng của Công nghệ hình ảnh não không chỉ trong việc giúp chẩn đoán và định hướng bệnh nguyên gây bệnh mà còn có giá trị tiên lượng cho bệnh nhân. Mặc dù các hình ảnh công nghệ hình ảnh não bất thường (MRI) trong bài nghiên cứu này không có mối liên quan chặt chẽ với các biến chứng (như suy giảm vận động không tinh thể cũng như các bất thường khác) trên bệnh nhân ra viện; Các hình ảnh bất thường này có thể liên quan đến suy giảm chức năng của trục được ghi nhận trên bệnh nhân hỏi PedsQL.

Có một số thông tin phản đối ghi nhận, một dù điên não để để xem là công cụ hữu hiệu trong việc đánh giá các suy giảm chức năng cấp tính của não; các hình ảnh bệnh tiến triển trên điên não để lại không có giá trị tiên lượng xa trên bệnh nhân. Kết quả của nghiên cứu đã cho ra rằng các bệnh tiến triển trên điên não để, để biệt là các hình ảnh điên hình, thông tin để ghi nhận trên trẻ nhập Đơn vị Hồi sức tích cực (ICU). Các tác giả không tìm thấy mối liên hệ giữa các bệnh tiến triển trên Điên não để hoặc việc điểu trị tại đơn vị hồi sức tích cực (ICU) với tiên lượng xa kém của trẻ. Trong bài nghiên cứu này, các ghi nhận đã cho thấy rằng bệnh nhân có biểu hiện cấp tính nặng và thủng thủng khi vào viện thì thông tin có bệnh tiến triển trên kết quả Điên não để, thông tin điểu đó không đáng nghĩa với có mối liên hệ đến tiên lượng xa xấu trên những bệnh nhân này.

Bài nghiên cứu này đã cho ra rằng trẻ có cơn giật khi vào viện có mối liên hệ với tiên lượng xa xấu của trẻ - điểu đã để ghi nhận trên nhiều bài báo cáo khác. Dựa trên các bài báo cáo khác, Misra và các đồng nghiệp đã ghi nhận các cơn cơn cơn do viêm não thông tin có tiên lượng 03 tháng tiếp theo xấu; bài nghiên cứu của Misra không xác định các bệnh chuyển cấp thủng bệnh nghiên cứu này. Đồng nghiệp nghiên cứu của Misra và các đồng nghiệp chuyển yếu tố trung trên những bệnh nhân viêm não có nguyên nhân do Viêm não Nhật Bản hoặc Virus Dengue – đây là số khác biệt rõ giữa 2 nghiên cứu. Những kết quả này làm tăng mối nghi ngờ về việc chẩn đoán sớm cũng như tiến hóa điểu trị bệnh lý để kinh trong thời kì điểu trị nên trúc để xem như là một phương pháp báo thủng kinh, tuy nhiên vấn đề này cần nhiều bài nghiên cứu sâu hơn trong tương lai.

Phần lớn các nghiên cứu về tiên lượng xa trên bệnh nhân viêm não trẻ em đây điểu trung vào yếu tố bệnh nguyên. Tuy nhiên, dựa trên kết quả của các case viêm não không xác định bệnh nguyên, các tác giả đã tìm thấy số ít liên hệ giữa bệnh nguyên và tiên lượng xa trên bệnh nhân; bởi vì các biểu hiện lâm sàng thông tin gợi thích hợp hơn trong việc tiên lượng xa cho bệnh nhân. Các tác giả ghi nhận rằng việc xác định bệnh nguyên (có thể bằng giải phẫu bệnh lý thiểu các xét nghiệm chuồng hóa tại cơ sở y tế) không ảnh hưởng nhiều đến kết quả đánh giá chuyển để của trẻ.

Nghiên cứu này để để thể hiện nhóm theo dõi dài kì trên bệnh nhân điểu trị nên trúc về chẩn đoán viêm não; trong số đó, trên khoả 80% bệnh nhân để để của chẩn đoán theo dõi có ghi nhận các bệnh chuyển kéo dài; 35% bệnh nhân có ghi nhận bệnh lý để kinh thủng phát vủ sau. Các hình ảnh bệnh tiến triển trên cẳng hông tin có mối liên hệ tại số giảm chức để của trẻ sau của trẻ. Triệu chứng cơn cơn cơn khi vào viện có thể là tiên lượng cho bệnh lý để kinh thủng phát vủ sau và thông tin đi kèm với số giảm điểu để của trẻ thủng chuyển của trẻ. Dựa trên dữ liệu của nghiên cứu, các tác giả gợi ý các hình ảnh bệnh tiến triển trên Cẳng hông tin có thể cung cấp thêm thông tin để tiên lượng cho bệnh nhân. Các bệnh nhân này nên để để theo dõi sát, bởi vì các bệnh nhân này có nguy cơ cao yếu tố kèm với số giảm chức để của trẻ; cũng như

Theo dõi dài kì và các yếu tố tiên lượng trên trẻ bị viêm não cấp tính

Viện Nhi Bệnh viện Nhi Quốc Nam

Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:09 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 27 Tháng 10 2020 16:13

Có thể tìm kiếm bệnh lý đường kinh thính phát sau đó.

THAM KHẢO:

1. VIÊM NÃO - https://vi.wikipedia.org/wiki/Vi%C3%A0m_n%C3%A3o
2. Long-Term Outcomes and Risk Factors Associated With Acute Encephalitis in Children - Suchitra Rao, Benjamin Elkon, Kelly B. Flett, Angela F.-D. Moss, Timothy J. Bernard, Britt Stroud, Karen M. Wilson